

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

„Cine săvârșește păcatul este dela diavolul, pentru că dela început diavolul păcătuiește. Pentru aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.“

1 Ioan 3, 8.

UN MINISTERIAT EPISCOPAL RODNIC

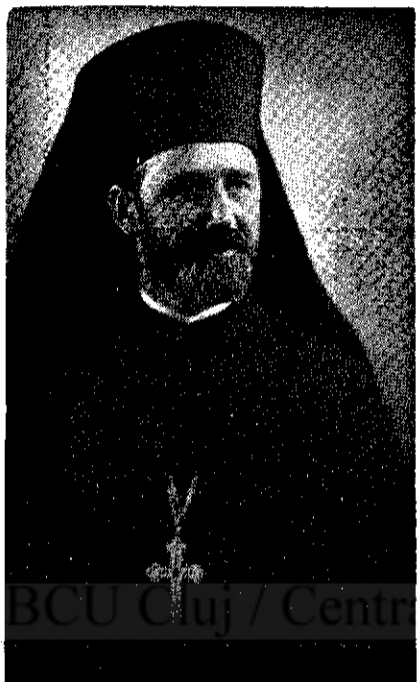
Prin noua schimbare intervenită în compoziția guvernului, P. S. Episcop *Nicolae Colan* s'a retras din fruntea Ministerului de Culte și Arte.

Pe cât de mult regretată este această plecare în cercurile noastre bisericesti, tot pe atâta trebuie să ne și bucurăm noi clujenii de revenirea P. S. Sale în mijlocul credincioșilor din eparhia Vadului. Pentru că oricâtă atenție ar fi acordat fiilor săi duhovnicești, venind destul de des la Cluj, totuși mulțimea problemelor de Stat în legătură cu rosturile Cultelor și Artelor îl rețineau aproape permanent în Capitală.

A fost însă în serviciu comandat, la dorința M. S. Regelui Carol II-lea, și prin urmare un simțământ profund patriotic îi cerea să aducă o jertfă pentru renașterea țării în spiritul Constituției noi din Februarie trecut. Și P. S. Sa și-a îndeplinit misiunea la care a fost chemat cu prestigiu, competență și devotament deosebit.

A fost de sigur o inovație și un gând fericit să fie adus pentru întâia dată un Ierarh la conducerea departamentului Cultelor și educației naționale. Pentru că nimeni mai mult decât un Episcop nu era mai indicat să cunoască problemele bisericesti ale țării deoparte, iar de alta să accentueze importanța educației religioase în școli, spre a forma pe cetățenii de caracter ai Statului în plină prefacere.

În adevăr ca ministru al educației naționale, P. S. Episcop *Nicolae Colan* a ținut din prima zi să ceară profesorilor, directorilor și organelor de control o grijă specială pentru *sufletul* elevilor, care trebuie să se adape zilnic din izvoarele binefăcătoare ale credinței religioase. Căci cu un tineret a cărui inimă vibrează de *simțiri creștine*, se poate nădăjdi într'o adevărată renaștere a națiunii, așa cum ne-o imaginăm toți cari privim

P. S. S. Episcopul NICOLAE COLAN

cu încredere viitorul României Mari.

A căutat deci să dea *religiei* în școala de toate gradele locul central, așa cum el rezultă din însăși firea religioasă a poporului nostru.

Consecvent acestei concepții P. S. Sa a trecut la o reformă importantă, deplin consimțită de Suveranul țării. Trecerea *învățământului teologic* sub conducerea Bisericii, recunoașterea rangului universitar al Academiei teologice din Ardeal și generalizarea lor ca instituțiile cele mai potrivite pentru formarea preoției ortodoxe.

Dar ceea ce conta ca un succes excepțional, era trecerea câte unui liceu sau școală normală de Stat din cele 20 centre episcopale sub autoritatea Bisericii.

Se dovedea prin aceasta că învățământul făcut de Biserică, prezintă o garanție superioară față de cel laic, prin acel spor de *educație sufletească* de caracter religios, ce i-a dat reputația meritată într'un trecut de veacuri.

Faptul, că predarea acestor școli centrale nu s'a produs încă, nu scade nimic din însemnătatea reformei. Este căș-

tigat *principiul* și rămâne numai, ca Sf. Sinod să-și afirme cu o autoritate mai vizibilă dreptul la aceste școli, ce i s'au cedat prin lege. Ceea ce nu ni se pare prea greu, într'un moment când șeful Bisericii și șeful guvernului se confundă în una și aceeași persoană a I. P. S. Patriarh *Miron*.

Dar și ca ministru al Cultelor P. S. Episcop *Nicolae Colan* a căutat să înfăptuiască lucruri importante. Vom aminti în deosebi ocuparea scaunului din restaurata episcopie a Maramurășului, *pe cale de alegere*, și apoi reglementarea *sectelor religioase*. Prin cea dintâi s'a pus zăgaz înstrăinării ținutului vevodal dela nord, prin cea de a doua s'au înlăturat posibilitățile atâtor secte vrăjmașe, dirijate de peste hotare, de a tulbura liniștea internă și credința seculară a neamului nostru. O mare consternare se abătă în sânul atâtor cluburi sectare, bine plătite spre a agita contra Statului și instituțiilor lui. Iar bapțiștii, atât de puternici în Anglia și Statele Unite au mișcat toate pietrele spre a scăpa de regimul sever dar just stabilit de P. S. Episcop *Nicolae Colan*. Toate au fost zadarnice. Ierarhul conștient de pericolul real al acestor formațiuni străine de trecutul țării, n'a cedat nici unei presiuni, fiind mai curând dispus să renunțe la cinstea de titular al Ministerului Cultelor. E o atitudine plină de demnitate a omului de convingeri tari, așa cum se cuvine să fie orice Ierarh, când e vorba de interese mari bisericesti și naționale.

O preocupare specială a P. S. Episcop *Nicolae Colan* a fost și o *salarizare* nouă a *Clerului* cu specială considerație la cel din Munții apuseni, Maramurăș și Săcuime. Lucrările pregătitoare erau făcute și se spera ca în exercițiul bugetar viitor să poată fi realizată, măcar în parte.

Continuarea pe pagina a 2-a.

EVANGHELIA

Matei 25, 31-46.

Troparul de pocăință rezumă conținutul Evangheliei în următoarea propozițiune: „Judecata e fără milă celor ce n-au făcut milă“. Porunca iubirii de aproapele ne e înfățișată aci sub greaua sancțiune a Judecării celei de apoi.

Dar fi-va oare o Judecată de apoi? Există o viață vecinică?

Admiterea vieții vecinice e o cerință esențială a credinței religioase și strădanile unei vieți trăite prin credință tind spre dobândirea răsplătirii vecinice. Ținta creștinului credincios e să ajungă de-adreapta Mântuitorului, când se va face marea tragere la socoteală.

Utilitatea practică a credinței în viața vecinică — dacă nu e întunecată de rătăcirile fariseismului — e evidentă. Ea împrumută voinței omenesți forțe nebănuite și face ușoară, firească, până și cea mai grea jertfă. Istoria ne e dovadă, că cele mai de seamă realizări s'au făcut în timpuri credincioase de oameni credincioși.

Credința e ca o boală molipsitoare; pe omul singuratic îl răpește cu sine siguranța și entuziasmul credinței celorlalți, dar e atât de greu să rămâi credincios într'o lume pusă pe tăgadă. Ci greutatea lucrului nu trebuie să ne abată dela datoria de a fi cei mai mari binefăcători ai semenilor noștri prin neconțința afirmare a credinței noastre.

Există necredință pricinuită de păcat; cei ce nu au îndrăzneala să-și înfățișeze faptele în fața dreptului Judecător, vor sfârși prin a tăgădui existența Judecătorului și a Judecării. Acestora să le arătăm urâciunea păcatului și frumuseța virtuții.

Dar ce să opunem necredinței întemeiate pe raționamente și concepții? Și în fața acestora pilda vieții celor ce cred, cuvântul subiniat de atitudine frumoasă, e cel mai hotărâtor argument. Apostolii și Sfinții au convertit lumea mai mult prin viața lor, decât prin argumente logice. Conștiința de libertate, imperativul moral, valorile de bine, adevăr și frumos, rosturile spirituale ale societății, ideea de justiție, toate pledează pentru suflet și pentru vecinicia lui. Sună însă respingător de fals pe buzele celui, ce nu trăiește în vederea vieții vecinice, nu trăiește prin faptele milei.

În cer și pe pământ faptele milei sunt dovada vredniciei noastre. I. G.

Iată în linii mari o activitate ministerială rodnică, legată de numele cărturarului episcop din capitala Ardealului. Ea cinsteste deopotrivă pe cel care a înfăptuit-o, dar și pe credin-

ciosii eparhiei Clujului, mulțumiți de a ști, că de acum vor vedea mai des și vor asculta cu rară bucurie pe Păstorul lor iubit și învățat.

Plecarea P. S. Episcop Nicolae Colan dela Ministerul Cultelor

Vineri 3 Februarie la ora 5 d. a. s'a făcut instalarea noului ministru al cultelor și artelor și a subsecretarilor de stat dela acest departament.

Au luat parte la solemnitate: P. S. Episcop Nicolae Colan, dl Dr. N. Zigre, noul ministru, pr. N. Popescu și dl Ion Marin Sadoveanu, subsecretari de stat, dl N. Davidescu, secretar general și ceilalți funcționari superiori.

Cuvântarea P. S. Episcop Nicolae Colan.

P. S. Episcop Nicolae Colan, fostul ministru, a spus între altele:

„Se împlinește aproape un an de zile de când Majestatea Sa Regele m'a cinstit cu încrederea de a conduce departamentul cultelor și artelor. Am ascultat de această voință și am căutat să pun gospodărirea acestui departament sub semnul ideii creștine, a ideii naționale și a celei dinastice.

În timpul ministeriatului meu am avut bucuria de a vedea alegerea și înscăunarea episcopului Maramureșului, care sunt convins că stă de straje românească și ortodoxă la granița de nord a țării.

În sectorul gospodării artelor am căutat să protejesc și artele și pe artiști. Pentru aceasta am întocmit legea pensionării artiștilor dela teatrele naționale și opere, ca și a artiștilor instrumentiști ai Filarmoniceii.

S'a făcut o lege privitoare la premiile naționale pentru literatură și artă, pentru că cea veche ajunsese să banalizeze un scop înalt.

Dacă aș căuta să rezum în câteva cuvinte criteriile după care m'am condus, ar trebui să spun: sunt lucruri care trebuiesc făcute, altele care nu trebuiesc făcute și iarăși altele care trebuiesc să nu fie făcute. Oricât aș fi stat aici, tot nu le-aș fi făcut. Sunt bucuroși că pot privi cu seninătate în urma mea.

Mulțumesc M. S. Regelui pentru încrederea ce mi-a arătat. Mulțumesc și foștilor mei colaboratori pentru concursul dat.

Potrivit uzanțelor urmează să recomand pe urmașul meu, pe dl ministru Zigre.

D-sa e de multă vreme o proeminentă figură din Ardeal. Este un biserican care face parte

din toate alcătuirile vieții noastre bisericești. Se înscăunează aici cu toată competența și buna perspectivă.

Păr. Nae Popescu este atât de cunoscut la acest minister. Stă la slujba sa cu credința în destinele Bisericii și ale Neamului și cu devotament pentru Tron.

Aceeași situație ușoară o am când e vorba să vă prezint pe dl Sadoveanu. D-sa e de mult o persoană consacrată. O cinstesc în plus, eu sunt sigur că o va răsplăti din belșug.

Închei spunând: Doamne ajută mai departe.

Răspunsul dlui Nic. Zigre.

Dl ministru Nicolae Zigre a răspuns astfel:

„Aduc cu mine, în fruntea acestui minister, sentimentul tradițional al românilor ardeleni: iubirea față de Biserică.

Românii din Ardeal au desfășurat lupta lor pentru păstrarea ființei lor etnice, sub scutul Bisericii naționale. Preoții și învățătorii au fost conducătorii firești ai țăranilor români și au secondat pe intelectualii dela orașe. În cursul acestor lupte românii din Ardeal s'au unit cu Biserică.

Eu personal mă pot mândri cu ascendenți cari au dus lupta pentru Biserică și prin Biserică pentru neam.

Înțeleg prin urmare să arăt toată sollicitudina mea Bisericii naționale. Sunt convins că întărind sentimentul de religiozitate, creem o forță sufletească, morală care va contribui mult la ridicarea vieții de stat.

Am trăit alături de alte popoare cu alte credințe. Le-am cerut atunci să respecte drepturile noastre. De aceea s'a dezvoltat în noi concepția de toleranță față de cultele minoritare, atâta vreme cât ele se vor identifica cu aspirațiile noastre naționale.

Sunt de părere că în ce privește propășirea artelor naționale, să dăm tot sprijinul institutelor de artă și să creem și altele. Înțeleg ca prin aceste institute să stimulam creațiunile autohtone românești.

Simt că în munca mea sunt foarte ușurat prin colaborarea păr. Nae Popescu, eminent in-

telectual și a d-lui Sadoveanu, apreciat scriitor și om de teatru.

Sunt condus de o sinceritate absolută și sper să găsec aceeași atitudine și la dvs.

Am principiul de a respecta continuitatea. Voi respecta tot ce ați făcut Prea Sfințite și ce au făcut toți antecesorii mei.

Eu mă identific cu cele trei mari principii ale Prea Sfinției Voastre: sunt român, sunt creștin și devotat M. S. Regelui.

Funcționarilor le fac un călduros apel pentru o sinceră colaborare. Nu le cer altceva decât împlinirea datoriei.

În acest moment solemn pentru mine implor ajutorul lui Dumnezeu!

Cuvântarea dlui Sadoveanu.

Dl subsecretar de stat Ioan Marin Sadoveanu a spus:

„Din Înalta încredere a M. Sale Regelui am fost numit ca prim colaborator al dlui ministru Zigre, pentru arte. Îmi dau seama ce reprezintă această sarcină.

Firește că acum când trăim sub climat naționalist nu la arte o să se facă excepție.

Dacă ministerul artelor are datoria să sprijinească talentele, desigur că în primul rând vor fi ajutate manifestările de artă ale spiritului autohton.

Nu există piesă de artă care să nu poarte pecetea etnicului. Când vom încuraja o operă de artă, în mod cert vom sprijini o operă națională.

Mă gândesc apoi la valorificarea marilor noștri scriitori ale căror opere, de aceeași valoare cu ale scriitorilor străini, trebuiesc puse în circulație pe piața mondială.

În numele funcționarilor.

Dl secretar general N. Davidescu a vorbit de realizările Prea Sfințitului Episcop Nicolae Colan.

În numele funcționarilor și al său personal, a mulțumit și felicitat pe fostul ministru pentru opera realizată.

Apoi a urat bun venit noului ministru, asigurându-l de devotamentul funcționarilor.

NOUL GUVERN AL ȚĂRII

Subsecretari de stat:

În ziua de 1 Febr. c. l. P. S. Sa Patriarhul Miron a prezentat M. Sale Regelui demisia guvernului.

Noua compoziție a cabinetului este următoarea:

I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea, președinte al consiliului de miniștri; Dl Armand Călinescu, vicepreședinte al consiliului de miniștri, ministrul internelor și ad interim al apărării naționale; Dl prof. N. Cornățeanu, ministrul agriculturii și domeniilor; Dl Victor Iamandi, ministrul justiției; Dl Mihail Ralea, ministrul muncii; D-nul general Dr. Marinescu, ministrul sănătății; Dl Grigore Gafencu, ministru de externe; Dl Nicolae Zigre, ministrul cultelor și artelor; Dl V. Slăvescu, ministrul înzestrării armatei; Dl Petre Andrei, ministrul educației naționale; Dl Mihail Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor; Dl Mitică Constatinescu, ministrul finanțelor; Dl ing. Bujoiu, ministrul economiei naționale; Dl gen. Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei; Dl Silviu Dragomir, ministru de stat, la minorități; Dl Traian Pop, ministru de stat.

Dl M. Măgureanu, subsecretar de stat la președinția Consiliului; Dnii Coriolan Băran și gen. Gabriel Marinescu, subsecretari de stat la interne; Dl Eugen Titeanu, subsecretar de stat al presei și propagandei; Dl D. V. Toni, subsecretar de stat la Educația Națională; Păr. Nae Popescu și dl Ion Marin Sadoveanu, subsecretari de stat la culte și arte; Dl prof. Victor Jinga, subsecretar de stat la economia națională; Dl prof. Mihail Șerban, subsecretar de stat la agricultură și domenii.

Nouii rezidenți regali:

Suveranul a semnat pe ziua de 1 Febr. c. și decretul de numire al nouilor rezidenți regali.

Au fost numiți la: Ținutul Prut d-l Traian Ionașcu; Ținutul Dunărea de Jos dl Prof. C. Giurescu; Ținutul Marea d-l N. Ottescu; Ținutul Bucegi d-l Gh. Alexianu; Ținutul Someș d-l prof. Coriolan Tătaru; Ținutul Olt d-l Dinu Simian; Ținutul Nistru d-l Gh. Cazacliu; Ținutul Suceava d-l N. Flondor; D-nii gen. Dănilă Papp și Al. Marta, își mențin locurile.

Pictura bisericească și zugravii ei.

„Prin opera de artă, artistul ne desvăluie „prezentul realului“ arătându-ne infinitul, eternul, substanța însăși a lumii“.

Se pare că înțelesul adânc exprimat de gânditorul L. Lavelle nu-și are înțelegere și adepți prea mulți printre pictorii și zugravii bisericești.

Să ne înțelegem. De multe ori împrejurările îți dictează tăcere. De cele mai multe ori însă tăcerea venită din partea unor cronicari și cunosători — în probleme de artă —

se poate lua drept o complicitate sau aprobare, ceea ce este grav. Este grav, pentru că acei ce simt arta, trebuie și sunt în măsură — să-și spună gândul și crezul lor artistic.

În cazul nostru ne-am propus a vorbi pentru acei îndrăgostiți de creație, de pictura originală, serioasă, pentru cei dornici de-a cunoaște și linia gândirii noastre.

Cronicarii și cunosătorii sunt cei mai aproape de artiști, cei mai competenți în spusele lor. Simțul artistic

și cultura ce și-au asimilat-o, le dă puțința să se apropie cu mai multă intimitate de operă, deosebind cu ușurință arta creatoare de arta meșteșugită, dacă se poate numi așa.

În general, mulțimea asimilează numai ce-i la nivelul celor mulți, ce se aseamnă și caută ca opera de artă să exprime realitatea fotografică a naturii etc., pe când creațiunile mari exprimă infinitul, eternul, sufletul de dincolo, sunt ale minții de mai târziu, deci fără sorți de-a întruni vreodată admirația mediocrității prezentului.

„Oamenii cred, — după cum spune Goethe — că organele pentru a gusta o operă de artă se dezvoltă dela sine, ca și limba și cerul gurii, judecând apoi opera ca pe o mâncare. Ei nu pricep ce fel de cultură diferită e necesară pentru a se ridica la adevărata înțelegere a artei“.

Neînțelegerea mulțimei în materie de artă este de sigur și ea una dintre cauzele cari dau naștere la pictura meșteșugită.

Arta religioasă bizantină, deși e oarecum prin construcția și menirea ei o artă cu tendință, o artă îngădită în anumite reguli canonice, nu poate fi lipsită nici ea de insistența personalității creatorului.

Ea îngăduie destulă libertate pictorilor pentru a se exprima în toată plenitudinea personalității lor.

Cum se întâmplă însă ca cei mai mulți adepți ai stilului bizantin să fie pur și simplu meseriași ai penelului, deci mediocrii, se înțelege că opera lor nu poate fi decât o simplă copie, bună doar pentru admirația celor întârziți în aprecierea valorii operii de artă.

Din nefericire, acești meșteșugari s'au înfipt cu năpârca în brazda românească. Zic s'au înfipt, pentru că cei mai mulți au obârșie geneologică din nu știu ce colț al Bulgariei, Turciei, Greciei, etc.

Și oricât s'ar adapta pământului românesc, ei nici odată nu vor putea exprima vocea moșilor, bunicilor și străbunicilor noștri.

Căci trebuie să se știe: bisericile noastre pe lângă credința ce-o păstrează, vor trebui să vorbească și prin creațiile picturale, și prin sufletul etnic creștin ce-l adăpostește între zidurile lor ortodoxe și mistice.

Dar ne întrebăm: în ce limbaj vor destăinui aceste biserici progresul și înoirile artistice desfășurate în prezent, când zidurile lor nefinsuflete, prin pictura ocazională, sunt doar mărturiile unui timp în care inspirația tradițională, creația sfântă și etnicul nostru a fost sugrumat și înlocuit cu șabloane și rețete de dughiană cotidiană?

Până mai ieri bisericile românești din Ardeal au fost zugrăvite în mare parte de unguri și evrei.

Cu apariția legii din 1936—37 s'au pus oarecum stavilă acestor neche-mași, pentru ca astăzi — înafară de lege — totuși, diferiți zugravi aprovizionați cu sute de șabloane, — întrebuințate la zeci de biserici — și cu o duzină două de salahori și ucenici după ei, să dea gata — după o anumită rețetă — câte 5—6 biserici pe an.

Acești mescriași ai penelului ar trebui să înțeleagă că artistul crează, nu imită și copiază de dragul mulțimii și banului.

Dacă produsul muncii artistului nu este timbrat cu emotivitatea unei liberări de trăiri proprii; dacă nu înregistrează în expresivitatea creațiilor sale și caracteristicul epocii în care trăește, arta sa nu poate deveni un bun național; nu poate răspunde generațiilor viitoare; și oricât de meșteșugită ar fi lucrarea, obținând admirația mulțimei, el rămâne un ratat al penelului, un simplu meseriaș și atât.

(Tribuna) NICOLAE N. BRANA

Demisia dlui general Alex. Hanzu. În ziua de 3 l. c. a avut loc solemnitatea plecării dlui general Al. Hanzu din fruntea ținutului Someș. Erau de față toți funcționarii cari au ascultat cu lacrimi în ochi cuvântarea impresionantă de rămas bun a vrednicului Rezident regal de ieri. În numele funcționarilor a răspuns pe acelaș ton de emoție dl V. Hodor secretarul general al ținutului. Dovadă că viteazul general de pe Tisa s'a știut face iubit de către toți colaboratorii săi, prin cinstea și vrednicia lui.

Nu ne îndoim că urmașul său dl prof. univ. C. Tătaru, bine cunoscut și apreciat în cercurile clujene, va merge pe acelaș drum drept.

Desigur ni se va obiecta și cu drept cuvânt, că preocupările de ordin național și de armament etc. din prezent și din viitorul apropiat, împiedică ori ce fel de pretențiune ca cea de sus. Vom răspunde însă, tot cu drept cuvânt, în baza aceluiaș spirit de apărare națională și patriotică: dați puțința de traiu și de dezvoltare omenească acestor ținuturi curat românești și prin aceasta va crește arma vie a națiunii românești.

Este vorba de acordarea unui spor de 50 la sută la salariul general, ce se intenționează a se acorda preoților din ținuturile muntoase și sărace.

Înainte de a se trece la rezolvarea acestei chestiuni devenită vitală, ar trebui să se facă întâi o împăr-

țire generală a tuturor parohiilor în două categorii și anume: 1. parohii cu sesiune parohială și 2. parohii fără sesiune parohială, urmând ca celor din categoria 2-a să li se acorde mai întâiu sporul de 25%, apoi și unora și altora din regiunile Secuime, Munții Apuseni, Maramurăș etc. și sporul de 50%, bine înțeles sporul având să fie calculate la salariul brut.

O altă rezolvare, numai parțială sau numai sub forma ajutorului practicat până acum, pe seama preoțimii din aceste regiuni, nu ar ajuta cu nimic și deci problema va persista spre marea desamăgire a conducătorilor firești ai poporului din aceste regiuni.

Pr. MIHAIL FRÂNCU

INFORMAȚIUNI

Noul ministru al Cultelor. D-l Dr. Nicolae Zigre, noul ministru al Cultelor și Artelor este unul din frunțașii de seamă ai Bisericii ortodoxe ardelen. Membru în toate corpozițiunile ei se simte legat de Biserică printr'o veche tradiție familiară, formată în atmosfera de lupte pentru credință în Bihor.

Bărbat cu bună reputație și cunoscător al idealurilor Bisericii, spirit ponderat și judicios, sperăm că Domnia sa va merge pe drumul trasat de către P. S. Episcop Nicolae Colan, slujind cu râvnă și precădere interesele ortodoxiei naționale, ocrotind cum se cuvine celelalte culte identificate cu preocupările Statului, și veghind asupra sectelor religioase ca ele să nu primejduiască consolidarea Patriei. Noi îi facem cele mai bune urări de izbândă.

Monumentul Regelui Ferdinand din Chișinău. Duminică 5 l. c. s'a desvelit în cadre mărețe la Chișinău statuia monumentală a Regelui Ferdinand desrobitorul. A fost un prilej nimerit de a se evoca în cuvântări înflăcărâte figura nemuritoare a Domnitorului glorios, care prin sabie triumfătoare a înfăptuit visul de unire al neamului românesc.

Basarabia a săvârșit un act de recunoștință meritată către Regele eroic, intrat în legendă. Bronzul așezat în locul Țarului uzurpator va aminti mereu fraților eliberați, dar și dușmanilor, că unirea s'a făcut pe veci și nimenea nu va mai putea muta hotarul nostru etnic de la apele Nistrului.

SE REPARĂ O NEDREPTATE. Zilele trecute Episcopiiile noastre au fost înștiințate despre un nou semn de apreciere pe care Statul român o are pentru preoțime. Incepând cu bugetul anului viitor toți preoții cari au bacalaureatul sau diploma de matu-

ritate de pe vremuri și cursul complet de teologie, vor fi considerați ca licențiați, și vor fi salariați în consecință. Știrea va aduce mare bucurie în rândurile preoțimii noastre.

Practica profesorilor dela școlile confesionale. Ministerul educației naționale a hotărât ca cei cari candidează la profesorat pentru școlile confesionale, să facă doi ani practică pedagogică. Întâiul an de practică se va face pe lângă un profesor titular, la una din școlile confesionale existente, în urma avizului inspectoratului ținutului respectiv. Al doilea an de practică se va face la liceul atașat școlii normale superioare respective, sau la un liceu de stat.

Profesor român la Varșovia. La Universitatea „Josef Pilsudski“ din Varșovia a avut loc săptămâna trecută lecția de inaugurare ținută de dl dr. Iustin Moiescu, profesor la facultatea de teologie ortodoxă din Varșovia. Au asistat Mitropolitul Dionisie, capul bisericii ortodoxe polone, d-l Richard Franasovici, ambasadorul României, însoțit de membrii ambasadei, rectorul Universității și numeroși profesori și studenți. Au participat deasemeni și 20 de studenți dela Universitatea din București, reprezentând gruparea „Sportul Studențesc“ la matchul internațional universitar ce se va desfășura la Varșovia. Dl dr. I. Moiescu a vorbit despre Noul Testament ca izvor al revelației divine. Prelégerea sa, foarte documentată a fost rostită în limba polonă și a fost urmărită cu un viu interes de asistență, care a aplaudat pe tânărul profesor român.

† Gh. Țițeica. Sâmbăta trecută 4 Febr. c. a încetat din viață prof. Gh. Țițeica dela Universitatea din București. Defunctul a fost unul din cei mai ilustrii matematicieni, cu o reputație europeană. Membru al Academiei Române și secretar general al ei, membru în numeroase instituții culturale și patriotice, Gh. Țițeica a dus pretutindeni bogăția științei sale înalte și o caldă dragoste de

REVENDICĂRI PREOȚEȘTI

Inceputurile de an aduc cu ele totdeauna fie optimism fie pesimism în ceea ce privește viitorul apropiat ori mai îndepărtat, așa după cum se poate deduce o stare sau alta, scrutând viitorul în raport cu trecutul. Nu un prezicător oarecare vreau să fiu prin publicarea acestor câteva precizări și sugestii de mai jos, ci așa vrea să contribuie la clarificarea uneia dintre multiplele și nenumăratele revendicări ale preoțimii noastre. Este vorba de *înbunătățirea soartei materiale* a preoțimii în general și a celei din Secuime, Munții Apuseni și Maramurăș în special, așa după

cum însuși gazeta noastră oficială o arată în numărul întâiu din anul acesta.

Cu toată starea materială de miserie a preoțimii noastre, o îndreptare a ei — date fiind împrejurările interne și externe — ea nu va putea fi rezolvată decât în cadrul general de îmbunătățire a stării tuturor slujbașilor statului și anume prin noul statut al funcționarilor publici, care se pregătește de forurile competente.

Dar fie că acest eveniment îmbucurător se va întâmpla ori nu, o ameliorare provizorie se impune de urgență, începând încă cu exercițiul anului bugetar ce urmează.

